

Краткий агрометеорологический обзор за 2-ю декаду мая 2021 года

В районах возделывания озимой пшеницы на юге и юго-востоке страны были благоприятные условия для роста и развития растений.

В Алматинской области на наблюдаемых участках озимая пшеница находилась в фазе: появление нижнего стеблевого узла – колошение. Высота растений составила от 25 до 51 см., низкорослые посевы были вокруг МС Сарканд и МС Узунагаш 12-13 см. Состояние растений повсеместно отличное и хорошее.

На наблюдаемых участках Жамбылской области в основном озимая пшеница достигла фазы: стеблевание - появление нижнего стеблевого узла, в окрестности АМП Кордай – колошение. Высота растений достигает 32-50 см., низкорослые посевы вокруг МС Нурлыкент и АМП Сарыкемир до 26 см. Состояние растений в основном хорошее, в окрестностях МС Кулан и МС Толеби удовлетворительное. На посевах пшеницы вокруг МС Кулан в конце декады приступили к обработке гербицидами сорняков и внесению удобрений.

В Туркестанской области озимая пшеница находится в фазе: появление нижнего стеблевого узла – колошение. Высота растений достигает 31-51 см., низкорослые посевы вокруг МС Тасарык 18 см. Состояние посевов в основном хорошее, в окрестности АМП Екпенды удовлетворительное.

В текущей декаде озимая пшеница отстает в росте и развитии по сравнению с прошлым годом на эту декаду. На это повлияли поздние сроки сева, в связи с засушливостью почвы в осенний период, а также поздняя весна текущего года.

Во второй декаде мая все зерносеющие районы северной половины республики приступили к массовому севу яровых зерновых культур, после подготовки почвы, семян и обработки их против сорняков. Условия для роста и развития зерновых культур были благоприятными. Кратковременные осадки прошли повсеместно, что способствовало повышению условий увлажнения, но несколько сдерживало проведение посевных работ, особенно на востоке, северо-востоке и западе страны.

На наблюдаемых участках в Акмолинской, Костанайской, Северо-Казахстанской, Павлодарской, Западно-Казахстанской и Актюбинской области на посевах яровых зерновых культур (пшеница, ячмень, овес) отмечается фаза: прорастание зерна – всходы, состояние растений повсеместно хорошее.

В Абайском (АМП Агрородок) Карагандинской области и в Уржарском районе (МС Урджар) Восточно-Казахстанской области на ранних посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития: 3-й лист, состояние растений отличное и хорошее.

В Кербулакском районе (МС Когалы) Алматинской области продолжается посев яровой пшеницы, качество посева хорошее, на ранних посевах появились первые всходы.

В окрестности МС Уштобе, МС Нарынколь, где посев провели в начале мая яровая пшеница находится в фазе: 3-й лист – кущение, состояние растений хорошее, высота достигает 9 см.

Состояние посевов ярового ячменя повсеместно хорошее, высота растений от 8 до 31 см. среднее число растений на 1 м² составляет 256 шт. (МС Сарканд). Фаза развития: образование узловых корней – выход в трубку (стеблевание).

В Жамбылской области на наблюдаемых участках состояние ярового ячменя повсеместно хорошее, фаза развития: 3-й лист – появление нижнего стеблевого узла. Высота растений достигает 28-35 см, низкорослые посевы вокруг МС Нурлыкент и АМП Сарыкемир 12-18 см.

На наблюдаемых участках в Туркестанской области состояние ярового ячменя хорошее, фаза развития: образование узловых корней – появление стеблевого узла, высота растений достигает 19-50 см.

В Кызылординской области в окрестности МС Казалы яровая пшеница находится в фазе: кущение, состояние растений хорошее. Высота растений достигает 31 см., сорняки встречаются часто, но не угнетают культурные растения.

В южных областях продолжается посев теплолюбивых культур (рис, кукуруза на зерно, соя, хлопчатник, сахарная свекла) после предварительной обработки почвы, напуску воды с рисовых чеков, предпосевного полива, на ранних посевах отмечается появление первых всходов. Качество полевых работ и состояние растений хорошее.

На наблюдаемых участках в Сырымском (АМП Булдурта), Таскалинском (МС Каменка) и Чингирлауском районах (АМП Лубенка, МС Чингирлау) Западно-Казахстанской области на ранних посевах сои появились первые всходы, состояние хорошее, высота растений достигает 4 см. Продолжается посев на участке вокруг АМП Переметное Байтерекского района.

В Восточно-Казахстанской, Павлодарской, Актюбинской и Западно-Казахстанской области после предварительной подготовки почвы (вспашка, боронование и лущение стерни), продолжается посев семян подсолнечника. На посевах подсолнечника отмечается в основном фаза развития: всходы, на ранних посевах вокруг МС Дмитриевка Бородулихинского района – 2-я пара настоящих листьев, состояние растений отличное и хорошее.

На наблюдаемых участках в Северо-Казахстанской и Костанайской области продолжается посев льна масличного, качество работ отличное и хорошее. На ранних посевах вокруг МС Карабалык Костанайской области отмечается появление первых всходов.

На участках в окрестности МС Байтерек Северо-Казахстанской области после предварительной обработки почвы приступили к посеву льна долгунца.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской и Костанайской области на наблюдаемых участках продолжается обработка почвы и посадка картофеля, качество проводимых полевых работ отличное и хорошее. На участках вокруг МС Киевка Нурина района Карагандинской области идет обработка почвы, вносятся органические удобрения под посадку картофеля.

В садах с плодовыми культурами (яблоня, груша, вишня) на юге и юго-востоке страны отмечается в основном фаза развития: конец цветения – формирование плодов, у малины – появление соцветий, состояние культур повсеместно хорошее. В садах вокруг МС Есик Алматинской области в середине декады приступили к обработке яблони ядохимикатами.

В южных регионах республики повсеместно на посевах многолетних трав (люцерна, эспарцет) наблюдается фаза: появление соцветий – цветение, на отдельных участках – рост стебля.

На наблюдаемых участках состояние люцерны повсеместно хорошее, высота люцерны достигает 22-70 см., местами свыше одного метра. На посевах люцерны в окрестности МС Баканас Алматинской области приступили к обработке трав ядохимикатами и вокруг МС Есик к вегетационному поливу.

В Туркестанской области приступили к 1-му укусу, на отдельных участках ко 2-му укусу трав люцерны.

В Теректинском районе (АМП Анкатинский) Западно-Казахстанской области на наблюдаемых участках состояние трав клевера хорошее, отмечается фаза: рост стебля. Средняя высота трав достигает 18 см.

В Аулиекольском (МС Диевская) и Карасуском (МС Железнодорожный) районах Костанайской области на наблюдаемых участках состояние трав житняка хорошее. Высота растений достигает 15-21 см., фаза развития: появление нижнего узла соломины - колошение.

В Карагандинской области на наблюдаемых участках состояние трав житняка хорошее и удовлетворительное. Высота трав достигает 12-14 см., фаза развития: появление нижнего узла соломины.

На наблюдаемых участках в Павлодарской области состояние трав житняка в основном удовлетворительное, в окрестности АМП Андриановка, МС Железинка и МС Лозовая плохое, особенно там, где отмечается стравливание трав скотом. Высота трав житняка достигает от 8 до 26 см.

Во второй декаде мая на преобладающей территории пастбищного животноводства отмечалась теплая погода, среднесуточная декадная температура воздуха была выше средне многолетних значений на 1...8 °С, прохладная погода наблюдалось в отдельных районах юга-восточной области, где средняя декадная температура воздуха была ниже нормы на 1°С.

Погода в прошедшей декаде была благоприятной для выпаса животных на всей территории пастбищного животноводства.

Подкармливание маточного поголовья и молодняка и подвоз кормов продолжается в Мангистауском районе Мангистауской области. В прошедшей декаде фермеры продолжили ветеринарные мероприятия в Курмангазинском и Кызылкогинском районах Атырауской области. В Мангистауском районе Мангистауской области продолжается расплодная кампания.

В истекшей декаде в районах пастбищного животноводства продолжается стрижка овец в Мангистауском районе Мангистауской области, в Каратальском и Балхашском районах Алматинской области, в Шалкарском районе Актюбинской области, в Кызылкогинском и Курмангазинском районах Атырауской области, в Акжайкском районе Западно-Казахстанской области, в

Шетском районе Карагандинской области. Купание животных отмечено в Айтекебийском районе Актюбинской области.

На преобладающей территории пастбищного животноводства благодаря теплой погоде, несмотря на недостаток влаги в основном наблюдалось хорошее и удовлетворительное состояние травостоя. Пастбища были умеренно и слабо стравлены, повсеместно отмечалось сухое состояние дернины.

Во второй декаде мая оптимальные условия увлажнения почвы сложились в северной части Западно-Казахстанской, Костанайской, Северо-Казахстанской, Акмолинской и Карагандинской областей, а также в горных и предгорных районах юга страны. Удовлетворительные условия влагонакопления наблюдались местами в некоторых районах запада страны, местами в Костанайской области, на севере Павлодарской и Восточно-Казахстанской областей и на преобладающей территории Северо-Казахстанской и Акмолинской областей, недостаточные условия почвы сложились на остальной части территории страны.

2021 жылдың мамыр айының 2-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Елміздің оңтүстігі мен оңтүстік-шығысының күздік дәнді дақылдар себілетін аудандарында өсімдіктердің өсіп-өнуіне қолайлы жағдай байқалған.

Алматы облысының бақылау учаскелерінде күздік бидай: төменгі сабақ түйінінің пайда болуы – масақтану фазаларында. Өсімдіктердің биіктігі 25 см 51 см құраған, төмен өскен егістіктер Сарқанд МС және Ұзынағаш МС маңайларында болған. Өсімдіктердің жағдайы тегіс жақсы және өте жақсы.

Жамбыл облысының бақылау учаскелерінде күздік бидай көбінесе сабақтану - төменгі сабақ түйінінің пайда болуы, Қордай АМБ маңайында – масақтану фазаларына жеткен. Өсімдіктердің биіктігі 32-50 см, Нурлыкент МС және Сарыкемир АМБ маңайларындағы төмен егістіктерде 26 см дейін жеткен. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы, Кулан МС және Толеби МС маңайларында қанағаттанарлық. Кулан МС маңайындағы бидай егістіктерінде онкүндіктің соңында арамшөптерді гербицидтермен өңдеуге және тыңайтқыштар енгізуге кіріскен.

Түркістан облысында күздік бидайда: төменгі сабақ түйінінің пайда болуы – масақтану фазалары байқалған. Өсімдіктердің биіктігі 31-51см, Тасарық МС маңайындағы төмен егістіктерде 18 см жеткен. Егістіктердің жағдайы көбінесе жақсы, Екпенды АМБ маңайында қанағаттанарлық.

Ағымдағы онкүндікте күздік бидай өткен жылмен салыстырғанда осы онкүндікте өсуі мен дамуынан артта қалып отыр. Бұған күзгі кезеңдегі топырақтың құрғақтығы, сондай-ақ ағымдағы жылда көктемнің кеш келуіне байланысты кеш себу уақыты әсер етті.

Мамыр айының екінші онкүндігінде республиканың солтүстік жартысындағы барлық дәнді дақылдар егілетін аудандарында топырақты, тұқымдарды дайындағаннан және оларды арамшөптерге қарсы өңдегеннен

кейін жаздық дәнді дақылдарды жаппай себуге кіріскен. Дәнді дақылдардың өсуі мен дамуы үшін қолайлы жағдай орын алған.

Қысқа мерзімді жауын-шашын барлық жерде өтті, бұл ылғалдандыру жағдайларының артуына ықпал етті, бірақ егіс жұмыстарын, әсіресе елдің шығысында, солтүстік-шығысында және батысында біршама тежеді. Тегіс жауған жауын-шашын ылғалдану жағдайының жақсаруына ықпал еткен, бірақ егіс жұмыстарының жүргізілуін біршама тежеген, әсіресе елдің шығысында, солтүстік-шығысында және батысында.

Ақмола, Қостанай, Солтүстік-Қазақстан, Павлодар, Батыс-Қазақстан және Ақтөбе облыстарында жаздық бидай егістіктерінде (бидай, арпа, сұлы) дәннің өнуі – көктеу кезеңдері байқалған, өсімдіктердің жағдайы тегіс жақсы.

Қарағанды облысының Абай (Агрогородок АМБ) және Шығыс Қазақстан облысының Уржар ауданында (Уржар МС) жаздық бидайдың ерте егістіктерінде: 3-ші жапырақ даму кезеңі байқалған, өсімдіктердің жағдайы өте жақсы және жақсы.

Алматы облысының Кербұлақ ауданында (Қоғалы МС) жаздық бидайды себу жалғасуда, себу сапасы жақсы, ерте егістіктерде алғашқы көктеулер пайда болған.

Уштөбе МС, Нарынколь МС маңайларында, мамыр айының басында егілген жаздық бидай: 3-ші жапырақ – түптену фазаларында болған, өсімдіктердің жағдайы жақсы, биіктігі 9 см-ге жетеді.

Жаздық арпа дақылдарының жағдайы барлық жерде жақсы, өсімдіктердің биіктігі 8 см 31 см дейін, 1 м² өсімдіктердің орташа саны 256 құраған (Сарканд МС). Даму кезеңі: түйін тамырының пайда болуы – түтікке шығу (сабақтану).

Жамбыл облысында бақыланатын учаскелерде жаздық арпаның жағдайы тегіс жақсы, даму фазасы: 3-ші жапырақ – төменгі сабақ түйінінің пайда болуы. Өсімдіктердің биіктігі 28-35 см-ге жетеді, Нұрлыкент МС және Сарыкемер АМБ маңайларындағы төмен өскен егістіктерде 12-18 см.

Түркістан облысында бақыланатын учаскелерде жаздық арпаның жағдайы жақсы, даму кезеңі: түйін тамырының - масақтану түйінінің пайда болуы, өсімдіктердің биіктігі 19-50 см жетеді.

Қызылорда облысының Қазалы МС маңайында жаздық бидай түптену кезеңінде, өсімдіктердің жағдайы жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 31 см жетеді, арамшөптер жиі кездеседі, бірақ дәнді дақыл өсімдіктеріне кедергі жасамайды.

Оңтүстік облыстарда жылу сүйгіш дақылдарды (күріш, дәндік жүгері, соя, мақта, қант қызылшасы) себу жұмыстары жалғасуда, топырақты алдын ала өңдеуден, күріш чектерінен су жіберуден, егін науқаны алдындағы суарудан кейін, ерте егілген егістіктерде алғашқы өскіндердің пайда болуы байқалған. Дала жұмыстарының сапасы мен өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Батыс Қазақстан облысының Сырымский (Булдурта АМБ), Таскалинский (Каменка МС) және Чингирлауский аудандарындағы (Лубенка АМБ, Чингирлау МС) бақыланатын учаскелерде сояның ерте егістіктерінде алғашқы өскіндер пайда болған, жағдайы жақсы, өсімдіктердің биіктігі 4 см жетеді.

Байтерек ауданы Переметное АМБ айналасындағы учаскеде егіс жұмыстары жалғасуда.

Шығыс Қазақстан, Павлодар, Ақтөбе және Батыс Қазақстан облыстарында топырақты алдын ала дайындағаннан кейін (жырту, тырмалау және сабанды аршу) күнбағысты себу жалғасуда. Күнбағыс егістіктерінде дамудың негізгі: көктеу, Бородулиха ауданының Дмитриевка МС маңайындағы ерте егілген егістіктерде – 2-ші нағыз жапырақтар фазасы байқалады, өсімдіктердің жағдайы жақсы және жақсы.

Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарының бақылау учаскелерінде зығыр егу жалғасуда, жұмыс сапасы өте жақсы және жақсы. Қостанай облысының Қарабалық МС маңайындағы ерте егістіктерде алғашқы көктеудің пайда болуы байқалады. Солтүстік Қазақстан облысы Байтерек МС маңайындағы учаскелерде топырақты алдын ала өңдегеннен кейін долгунец зығырын себуге кіріскен.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарында бақыланатын учаскелерде топырақты өңдеу және картоп отырғызу жұмыстары жалғасуда, жүргізілетін дала жұмыстарының сапасы өте жақсы және жақсы. Қарағанды облысы Нура ауданының Киевка МС маңайындағы учаскелерде топырақ өңделуде, картоп отырғызуға органикалық тыңайтқыштар енгізілуде.

Елдің оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жеміс дақылдары бақшаларында (алма, алмұрт, шие) дамудың негізгі кезеңі байқалады: гүлденудің соңы – жемістердің пайда болуы, таңқурайда – гүл шоғырының пайда болуы, дақылдардың жағдайы барлық жерде жақсы. Алматы облысы Есик МС маңайындағы бақтарда онкүндіктің ортасында алма ағашын улы химикаттармен өңдеуге кіріскен.

Республиканың оңтүстік өңірлерінде барлық жерде көп жылдық шөптер (жоңышқа, эспарцет) егістіктерінде: гүл шоғырларының пайда болуы – гүлдену, жеке учаскелерде сабақтың өсу фазасы байқалады.

Бақыланатын учаскелерде жоңышқаның жағдайы жақсы, биіктігі 22-70 см жетеді, кей жерлерде бір метрден асады. Алматы облысы Баканас МС маңайындағы жоңышқа егістіктерінде шөптерді улы химикаттармен өңдеуге және Есик МС маңайында вегетациялық суаруға кіріскен.

Түркістан облысында 1-ші шабуға, жекелеген учаскелерде 2-ші жоңышқа шөптерін шабуға кіріскен.

Батыс Қазақстан облысының Теректинский ауданында (Анкатинский АМБ) бақыланатын учаскелерде беде шөптерінің жағдайы жақсы, сабақтың өсу фазасы байқалады. Шөптердің орташа биіктігі 18 см жетеді.

Қостанай облысының Аулиекольский (Диевская МС) және Карасуский (Железнодорожный МС) аудандарында бақыланатын учаскелерде еркекшөп шөптерінің жағдайы жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 15-21 см жетеді, даму кезеңі: төменгі сабақ түйінінің пайда болуы - масақтану.

Қарағанды облысының бақылау учаскелерінде еркекшөп шөптерінің жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Шөптердің биіктігі 12-14 см жетеді, даму кезеңі: сабанның төменгі түйінінің пайда болуы.

Павлодар облысының бақылау учаскелерінде еркекшөп шөптерінің жай-күйі көбінесе қанағаттанарлық, Андриановка АМБ, Железинка МС және Лозовая МС маңайларында, әсіресе шөптердің малмен тапталуы байқалған жерлерде нашар. Шөптің биіктігі 8 см 26 см дейін жетеді.

Мамыр айының екінші онкүндігінде мал шаруашылығы жайылымдарының басым аумағында жылы ауа-райы байқалды, орташа тәуліктік онкүндік ауа температурасы орташа көпжылдық мәннен 1...8°C жоғары болды, салқын ауа райы оңтүстік-шығыс облыстың жекелеген аудандарында байқалды, онда орташа онкүндік ауа температурасы нормадан 1°C төмен болған.

Мамыр айының екінші онкүндігінде мал шаруашылығы жайылымдарының басым аумағында жылы ауа-райы байқалды, орташа тәуліктік онкүндік ауа температурасы орташа көпжылдық мәннен 1...8°C жоғары болған, салқын ауа-райы оңтүстік-шығыс облыстарының жеке аудандарында байқалған, онда орташа онкүндік ауа температурасы нормадан 1°C төмен болған.

Өткен онкүндікте орын алған ауа-райы жағдайы тегіс мал шаруашылығы аудандарында мал жайылымына қолайлы болған.

Аналық малды және төлдерді азықтандыру және азық жеткізу жұмыстары Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында жалғасуда. Өткен онкүндікте фермерлер Атырау облысының Құрманғазы және Қызылқоға аудандарында ветеринарлық іс-шараларын жалғастырған. Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында төлдету науқаны жалғасуда.

Өткен онкүндікте Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында, Алматы облысының Каратал және Балхаш аудандарында, Ақтөбе облысының Шалқар ауданында, Атырау облысының Қызылқоға және Құрманғазы аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданында, Қарағанды облысының Шет ауданында қой қырқу жалғасуда. Ақтөбе облысының Айтеке би ауданында жануарлардың шомылуы байқалған.

Жайылымдық мал шаруашылығы аудандарының басым аумағында жылы ауа-райының арқасында ылғалдың жетіспеуіне қарамастан, көбінесе шөптің жақсы және қанағаттанарлық жағдайы байқалған. Жайылымдар орташа және әлсіз тапталған, барлық жерде шымның құрғақ жағдайы байқалды.

Мамыр айының екінші онкүндігінде топырақты оңтайлы ылғалдану жағдайы Батыс Қазақстан, Қостанай, Солтүстік Қазақстан, Ақмола және Қарағанды облыстарының солтүстік бөлігінде, сондай-ақ елдің оңтүстігінің таулы және тау бөктерлі аудандарында қалыптасқан. Ылғал жинағының қанағаттанарлық жағдайлары елдің батысының кейбір аудандарында, Қостанай облысының кей жерлерінде, Павлодар және Шығыс Қазақстан облыстарының солтүстігінде және Солтүстік Қазақстан мен Ақмола облыстарының басым аумағында байқалған, топырақтың жеткіліксіз жағдайлары елдің қалған бөліктерінде қалыптасқан.